

VÄSTMANLANDS
TINGSRÄTT
Enhet A
Rotel 2

DOM
2021-03-19
meddelad i
Västerås

Mål nr: B 5279-18

PARTER

Tilltalad

Karl Hedin, 19490826-0039
Matsbovägen 39
777 90 Smedjebacken

Offentlig försvarare:
Advokat Sven Severin
LEX Advokatbyrå HB
Box 5305
102 47 Stockholm

Åklagare

Kammaråklagare Lars Magnusson
Åklagarmyndigheten
Riksenheten för Miljö- och Arbetsmiljömål
Box 21003
200 21 Malmö

DOMSLUT

Åtal som den tilltalade frikänns från

1. Förberedelse till jaktbrott, grovt brott, 43 § 2 p, 44 § och 46 a § jaktlagen (1987:259) samt 23 kap 2 § 1 st brottsbalken och 23 kap 2 § 1 st brottsbalken i sin lydelse före 1 juli 2016 2012-11-01 -- 2018-10-26
2. Jaktbrott, grovt brott, 43 § 2 p och 44 § jaktlagen (1987:259) 2018-10-26

Ersättning

1. Sven Severin får ersättning av staten med 679 800 kr. Av beloppet avser 427 500 kr arbete, 112 230 kr tidsspillan, 4 110 kr utlägg och 135 960 kr mervärdesskatt.
2. Staten ska stå för kostnaden för försvararen.

Om domstolens behandling av personuppgifter, se www.domstol.se/personuppgifter. Kontakta oss för information på annat sätt.

Besöksadress
Sigurdsgatan 22
Telefon
021-310 400

Öppettider
måndag - fredag
08:30-16:00

Postadress
Box 40
721 04 Västerås

E-post
vastmanlands.tingsratt@dom.se

Webbplats
www.vastmanlandstingsratt.domstol.se; behandling av personuppgifter, se hemsida

VÄSTMANLANDS
TINGSRÄTT
Enhet A
Rotel 2

DOM
2021-03-19

Mål nr: B 5279-18

Tilltalad

MARIA Birgitta Margareta Persson, 19710119-6926
Rosendal 84
738 91 Norberg

Offentlig försvarare:

Advokat Thomas Jönsson
Advokatfirma Thomas Jönsson AB
Rademachergatan 14
632 20 Eskilstuna

Åklagare

Kammaråklagare Lars Magnusson
Åklagarmyndigheten
Riksenheten för Miljö- och Arbetsmiljömål
Box 21003
200 21 Malmö

DOMSLUT

Åtal som den tilltalade frikänns från

Medhjälp till förberedelse till jaktbrott, grovt brott, 43 § 2 p, 44 § och 46 a § jaktlagen (1987:259) samt 23 kap 2 § 1 st och 4 § brottsbalken och 23 kap 2 § 1 st brottsbalken i sin lydelse före 1 juli 2016
2012-11-01 -- 2018-10-27

Förverkande och beslag

1. I beslag taget gods förklaras förverkat. Beslagen ska bestå (Nationella Operativa Avdelningen; 2018-5000-BG113146.1:2-8, 2018-5000-BG116014.1-2 och 2018-5000-BG88456.1-2).
2. Yrkandet om förverkande av i beslag taget gods avslås. Beslagen hävs (Nationella Operativa Avdelningen; 2018-5000-BG113146.1:1, 2018-5000-BG113146.2 och 2018-5000-BG116014.25).

Ersättning

1. Thomas Jönsson får ersättning av staten med 326 650 kr. Av beloppet avser 213 750 kr arbete, 41 760 kr tidspillan, 5 810 kr utlägg och 65 330 kr mervärdesskatt.
 2. Staten ska stå för kostnaden för försvararen.
-

VÄSTMANLANDS
TINGSRÄTT
Enhet A
Rotel 2

DOM
2021-03-19

Mål nr: B 5279-18

Tilltalad

Per-Erik Persson, 19681023-6999
Rosendal 84
738 91 Norberg

Offentlig försvarare:

Advokat Thomas Martinson
Advokatfirman Carl Axel Thomas
Martinsson AB
Karlplan 12
115 20 Stockholm

Åklagare

Kammaråklagare Lars Magnusson
Åklagarmyndigheten
Riksenheten för Miljö- och Arbetsmiljömål
Box 21003
200 21 Malmö

DOMSLUT

Åtal som den tilltalade frikänns från

Förberedelse till jaktbrott, grovt brott, 43 § 2 p, 44 § och 46 a § jaktlagen (1987:259) samt 23 kap 2 § 1 st brottsbalken och 23 kap 2 § 1 st brottsbalken i sin lydelse före 1 juli 2016
2012-11-01 -- 2018-10-27

Förverkande och beslag

1. I beslag taget gods förklaras förverkat. Beslagen ska bestå (Nationella Operativa Avdelningen; 2018-5000-BG113146.1:2-8, 2018-5000-BG116014.1-2 och 2018-5000-BG88456.1-2).
2. Yrkandet om förverkande av i beslag taget gods avslås. Beslagen hävs (Nationella Operativa Avdelningen; 2018-5000-BG113146.1:1, 2018-5000-BG113146.2 och 2018-5000-BG116014.25).

Ersättning

1. Thomas Martinson får ersättning av staten med 299 029 kr. Av beloppet avser 213 750 kr arbete, 22 185 kr tidsspillan, 3 288 kr utlägg och 59 806 kr mervärdesskatt.
 2. Staten ska stå för kostnaden för försvararen.
-

VÄSTMANLANDS
TINGSRÄTT
Enhet A
Rotel 2

DOM
2021-03-19

Mål nr: B 5279-18

Tilltalad

Johan ROBERT Pettersson, 19900722-3093
Långsjö 32
733 61 Västerfärnebo

Offentlig försvarare:

Advokat Göran Witt-Strömer
Witt-Strömer Advokatbyrå AB
Västmannagatan 1, 3 tr
111 24 Stockholm

Åklagare

Kammaråklagare Lars Magnusson
Åklagarmyndigheten
Riksenheten för Miljö- och Arbetsmiljömål
Box 21003
200 21 Malmö

DOMSLUT

Åtal som den tilltalade frikänns från

Jaktbrott, grovt brott, 43 § 2 p och 44 § jaktlagen (1987:259)
2018-10-26

Ersättning

1. Göran Witt-Strömer får ersättning av staten med 383 421 kr. Av beloppet avser 219 470 kr arbete, 73 080 kr tidsspillan, 14 187 kr utlägg och 76 684 kr mervärdesskatt.
 2. Staten ska stå för kostnaden för försvararen.
-

VÄSTMANLANDS
TINGSRÄTT
Enhet A
Rotel 2

DOM
2021-03-19

Mål nr: B 5279-18

Motpart

AB Karl Hedin, 559209-6258
Box 2008
737 02 Fagersta

Offentlig försvarare:

Advokat Klas Bjuremark
LEX Advokatbyrå HB
Box 5305
102 47 Stockholm

Åklagare

Kammaråklagare Lars Magnusson
Åklagarmyndigheten
Riksenheten för Miljö- och Arbetsmiljömål
Box 21003
200 21 Malmö

DOMSLUT

Betalningsskyldighet till staten

Yrkandet om företagsbot avslås.

Ersättning

1. Klas Bjuremark får ersättning av staten med 325 044 kr. Av beloppet avser 213 750 kr arbete, 43 065 kr tidspillan, 3 220 kr utlägg och 65 009 kr mervärdesskatt.
 2. Staten ska stå för kostnaden för försvararen.
-

INNEHÅLL

SAMMANFATTNING	7
YRKANDEN	8
DE TILLTALADES INSTÄLLNING TILL ÅTALET	10
UTVECKLING AV TALAN (INKLUSIVE DEN SKRIFTLIGA BEVISNINGEN)	11
Åklagaren	11
Karl Hedins försvar	13
Per-Erik Perssons försvar	14
Maria Perssons försvar	15
Robert Petterssons försvar	15
DEN MUNTliga BEVISNINGEN	16
Åtalspunkten 1–2 och talan om företagsbot (punkten 4)	16
Åtalspunkten 3 och talan om företagsbot (punkten 4)	19
TINGSRÄTTENS DOMSKÄL	22
Allmänna utgångspunkter	22
Per-Erik Persson (åtalspunkten 1.1)	25
Maria Persson (åtalspunkten 1.2)	27
Karl Hedin (åtalspunkten 2)	27
Karl Hedin och Robert Pettersson (åtalspunkten 3)	28
Talan om företagsbot (punkten 4)	30
Övrigt	30

SAMMANFATTNING

Åklagaren har väckt talan mot Per-Erik Persson för förberedelse till grovt jaktbrott (åtalspunkten 1.1) och mot Maria Persson för medhjälp till förberedelse till grovt jaktbrott (åtalspunkten 1.2) samt mot Karl Hedin för förberedelse till grovt jaktbrott (åtalspunkten 2). Åklagaren har även väckt åtal mot Karl Hedin och Robert Pettersson för grovt jaktbrott (åtalspunkten 3). Vidare har åklagaren fört talan om företagsbot mot AB Karl Hedin (punkten 4).

Under huvudförhandlingen har parterna utvecklat talan och lagt fram skriftlig bevisning. Det har även hållits förhör med de tilltalade och med sex vittnen. Vad som framförts redovisas i domen endast sammanfattningsvis. I domskälen redovisas domstolens överväganden och prövning av bevisningen. Avseende samtliga åtalspunkter är domstolens slutsats att det sammanvägda värdet av den bevisning som åklagaren lagt fram inte är så högt att beviskravet är uppfyllt och att det därför saknas skäl att bedöma huruvida försvarets bevisning förtar bevisvärdet av den utredningen. De tilltalade frikänns med andra ord redan på den grunden att den bevisning som lagts fram emot dem är otillräcklig. Eventuella brister i förundersökningens bedrivande som försvaret lagt stor vikt vid har sålunda inte haft någon direkt betydelse för utgången. Som en följd av att åtalet mot Karl Hedin ogillas avslås även yrkandet om företagsbot.

YRKANDEN

Åklagaren har yrkat ansvar för brott med följande gärningspåståenden (åtalspunkten 1–3) samt fört talan om företagsbot (punkten 4).

1.1 Förberedelse till jaktbrott, grovt brott (Per-Erik Persson)

Per-Erik Persson har på adressen Rosendal 84, Norbergs kommun mellan den 1 november 2012 och den 27 oktober 2018 genom att av annan ha tagit emot giftet karbofuran med uppsåt att döda varg och andra fredade rovdjur samt därefter vägt upp giftet i doser, lagt dessa i redlinepåsar och förvarat giftet i bostaden samt stundtals på andra ställen i Norbergs kommun fram till den 27 oktober 2018 gjort sig skyldig till förberedelse till jaktbrott som med hänsyn till att varg är ett hotat, sällsynt eller annars särskilt skyddsvärt vilt är att betrakta som grovt.

Lagrum: 43 § 2 p, 44 § och 46 a § jaktlagen (1987:259) samt 23 kap 2 § 1 st brottsbalken och 23 kap 2 § 1 st brottsbalken i sin lydelse före 1 juli 2016.

1.2 Medhjälp till förberedelse till jaktbrott, grovt brott (Maria Persson)

Maria Persson har på adressen Rosendal 84, Norberg, Norbergs kommun mellan den 1 november 2012 och den 27 oktober 2018 varit behjälplig vid annans förberedelse till grovt jaktbrott då hon i avsikt att giftet, som senare skulle användas för att avliva varg, har vägts upp och fördelats i doser, tillhandhållit redlinepåsar som det uppvägda giftet har förvarats i.

Lagrum: 43 § 2 p, 44 § och 46 a § jaktlagen (1987:259) samt 23 kap 2 § 1 st och 4 § brottsbalken och 23 kap 2 § 1 st brottsbalken i sin lydelse före 1 juli 2016.

Åklagaren har även yrkat enligt följande.

I beslag taget gods ska förverkas från Maria Persson och Per-Erik Persson enligt 49 § jaktlagen: Kassaskrin, gift, plasthandskar, påse med redlinepåsar, påse med plasthandskar m.m., gift (2018-5000-BG113146.1:1-8), nycklar (2018-5000-BG113146.2), bekämpningsmedel Warfarin (2018-5000-BG116014.1-2), handladdningsutrustning (2018-5000-BG116014.25), kött och plastpåse (2018-5000-BG88456.1-2).

2 Förberedelse till jaktbrott, grovt brott (Karl Hedin)

Karl Hedin har i Per-Erik Perssons bostad på adressen Rosendal 84 i Norberg övertygat Per-Erik Persson om att använda gift för att utrota varg samt därefter tillsett att denne samma dag erhållit giftet karbofuran för att blanda detta i angiven mängd i kött som läggs ut som förgiftat bete i naturen. Det läggs Karl Hedin til last att han uppsåtligen förmått annan att använda gift, uppsåtligen instruerat hur giftet ska hanteras och i vilken verksam mängd giftet ska blandas i bete och uppsåtligen genom vidtagit åtgärder så att karbofuranet tillhandabållits att användas under obestämd tid i Västmanlands och angränsande län, Sverige mellan den 1 november 2012 och den 26 oktober 2018. Brottet är grovt då varg är ett hotat, sällsynt eller annars särskilt skyddsvärt vilt.

Lagrum: 43 § 2 p, 44 § och 46 a § jaktlagen (1987:259) samt 23 kap 2 § 1 st brottsbalken och 23 kap 2 § 1 st brottsbalken i sin lydelse före 1 juli 2016.

3 Jaktbrott, grovt brott (Karl Hedin och Robert Pettersson)

Karl Hedin och Robert Pettersson har tillsammans och i samförstånd i Surahammars kommun den 26 oktober 2018 i syfte att döda sökt efter varg som är ett hotat, sällsynt eller annars särskilt skyddsvärt vilt och därför är att betrakta som grovt jaktbrott.

Lagrum: 43 § 2 p och 44 § jaktlagen (1987:259).

4 Talan om företagsbot (AB KARL HEDIN)

Det yrkas att tingsrätten ålägger AB KARL HEDIN att betala en företagsbot om 1 500 000 kr på grund av brott i åtalpunkterna 2–3 begångna i utövningen av bolagets näringsverksamhet. Brotten har begåtts av en person i ledande ställning grundad på befogenhet att företräda näringsidkaren eller att fatta beslut på näringsidkarens vägnar.

Lagrum: 36 kap 7 § brottsbalken.

DE TILLTALADES INSTÄLLNING TILL ÅTALET

Per-Erik Persson har förnekat gärningen (åtalpunkten 1.1) och inte haft någon invändning mot yrkandet om förverkanden.

Maria Persson har förnekat gärningen (åtalpunkten 1.2) och inte haft någon invändning mot yrkandet om förverkanden.

Karl Hedin har förnekat gärningen (åtalpunkten 2).

Karl Hedin har förnekat gärningen och hävdar att han varken ensam eller tillsammans och i samförstånd med annan i syfte att döda sökt efter varg (åtalpunkten 3). Robert Pettersson har förnekat gärningen (åtalpunkten 3)

AB Karl Hedin har bestridit yrkandet (punkten 4).

UTVECKLING AV TALAN (INKLUSIVE DEN SKRIFTLIGA BEVISNINGEN)

Åklagaren

Utredningen initierades 2018 efter uppgifter från Maria Persson om grova jaktbrott. Genom vad hon berättade framkom en bild av systematisk och omfattande rovdjursjakt. I förhör den 15 juni 2018 lämnade hon uppgifter bland annat om grupperingar för att utrota varg. AB Karl Hedin bedriver bland annat skogsbruk och har intresse av att få folk till landsbygden. Varje år skadas och dödas hundar av varg, bland annat vid jakt. Varg stör sålunda sättet att leva på landsbygden. I *e-postmeddelanden* inom bolaget under 2012 och 2013 har vargförekomst markerats på kartor. Karl Hedin har som motståndare till vargpolitiken i Sverige skrivit böcker och hållit föredrag. Enligt *skärmdumpar* var han med och skrev *utkast till boken Vargförvaltning i förfall* som avhandlar den minskade vargpopulationen i Finland från 31 familjegrupper åren 2008/09 till 8 åren 2010/11 genom användning av gift. *Handlingar i en nedlagd förundersökning* från 2012 visar att cyanid i foder och döda djur hittades på hans fastighet Virsbo 2:2.

Maria Persson har lämnat uppgifter om att hon och maken Per-Erik Persson den 28 april 2018 upplystes om vargförekomst i Trummelsberg och att maken sedan åkte på pass. Enligt *basstationstömningar* som avser den 4 och den 8 maj 2018 befann sig Per-Erik Persson och Karl Hedin i den trakten. Maria Persson har lämnat uppgifter om att Karl Hedin höll ett privat föredrag om varg och gift i makarnas hem. Karl Hedin lämnade därefter gift i makarnas brevlåda. *Protokoll över brottsplatsundersökning jämte beslagsprotokoll* visar att lila kristaller hittades vid husrannsakan i bostaden den 27 oktober 2018. *Sakkunnigutlåtande från NFC* visar att i kristallerna, om 76,1 gram som låg i 23 redlinepåsar och i en knuten påse, fanns karbofuran. *Beslagsprotokoll* visar att Warfarin fanns i bostaden den 6 november 2018. *Sakkunnigutlåtande från NFC* visar att det fanns i två kartonger med spannmål. Enligt en *tabell* hade godkännandet för giftet upphört. Maria Persson har lämnat uppgifter om att giftet användes för att döda räv och om att Per-Erik Persson la kött preparerat med gift i skogen. Vid förhör den 29

augusti 2018 hade hon med sig kött. *Beslagsprotokoll och promemoria jämte sakkunnigutlåtande från NFC* anger att köttet innehöll lila kristaller med karbofuran. Av *sakkunnigutlåtande från Statens Veterinärmedicinska anstalt* framgår att hundar inom 5 min fick bland annat andnöd och inom 30–45 min dog av 10,5 mg karbofuran per kilo kroppsvikt samt att resultaten sannolikt kan extrapoleras till varg. Maria Persson har också lämnat uppgifter om en vargjakt med lapptyg i Trummelsberg.

Maria Persson har vid flera tillfällen varit ovillig att medverka i utredningen. *Telefontömning och promemoria* visar bland annat sms den 29 november 2018 om att hon måste hoppa av som vittne. Enligt *e-postmeddelande* samma datum var hon rädd för vad som skulle hända om hennes make försattes på fri fot. Enligt *e-postmeddelande* daterat 20 december 2018 kände hon sig pressad i kontakten med polisen. Enligt *brev* daterat den 4 februari 2019 blev hon sjukskriven 2016 p.g.a. utmattning och ljög om illegal rovdjursjakt som ett rop på hjälp. Enligt *promemoria* daterad den 29 januari 2019 har hon förklarat att det var hennes make som såg till att meddelandet om att hon känt sig pressad av polisen skrevs. Den 13 mars 2019 registrerades *äktenskapsförord* mellan makarna. Enligt *gåvobehandling* daterad den 3 mars 2019 respektive den 29 mars 2019 överlät hon sin andel i två fastigheter till sin make. I *brev* daterat den 7 maj 2019 framförde hon kritik mot utredningen. I *brev* daterat den 14 augusti 2019 framfördes att hon velat dölja att hon i flera år pressats av andra till att ta pengar från sin make. Enligt *sammanställning* daterad den 13 december 2018 hittades spår av lodjur på jaktbyxa, knivar och fällor.

Karl Hedin hade planerat att hålla älgjakt den 27 oktober 2018. I *telefonsamtal* under september och oktober 2018 har han uttryckt sig om varg och bland annat om att man bör ha vapen med sig när man rör sig i skogen. I telefonsamtal den 25 oktober 2018 har han och Robert Pettersson talat om varg vid en åtel. I telefonsamtal kl. 11.56 den 26 oktober 2018 uttryckte Karl Hedin sig och sa att han stod på pass, vilket är detsamma som att jaga. I *röstmeddelande* till Ulrika Hedin kl. 12.20 den 26 oktober 2018 sa han att det varit särskilt läge. I telefonsamtal med Ulrika Hedin kl. 13.06 den 26 oktober 2016 uttryckte han sig om att han och andra jagat varg. I telefonsamtal kl. 16.21 den 26 oktober 2018 uttryckte han sig bland annat om vargylande och om att det

kan ordna sig som replik på att blandat folk ska delta i jakten. En *bild* på Robert Petterssons telefon visar att han och Karl Hedin hade kontakt via Whatsapp den 26 oktober 2018. I *skriften Nytt initiativ i vargfrågan* och enligt *Powerpointpresentationen Vargförvaltning 3* har Karl Hedin uttryckt sig om varghantering. Ett *beslagsprotokoll* visar bland annat att Karl Hedin hade laddade vapen i hemmet den 26 oktober 2018. *Analys av basstationer och telefoner* jämte *karta* visar att i området den 26 oktober 2018 befann sig Karl Hedin kl. 11.11 till kl. 12.21 och Robert Pettersson kl. 10.16 till kl. 12.38.

Karl Hedins försvar

Karl Hedin är ägare av och styrelseordförande i AB Karl Hedin med cirka 1 000 anställda. Han är en erfaren jägare som på grund av misstankarna fråntagits sina vapen och möjligheten att utöva sitt stora jaktintresse under tre säsonger. Hans engagemang för landsbygden inkluderar även vargförvaltningen. Det är hans uppfattning att ansvariga myndigheter saknar förståelse för konsekvenserna av en för stor vargpopulation. På landsbygden och som hundägare kan obehag upplevas när varg närmar sig. Det är inget konstigt med att samarbeta lokalt för att hålla koll på varg. Han har kommit med förslag på hur vargförvaltningen kan förändras och försökt påverka politiken, men han har inte förespråkade illegala metoder.

Att han kopplats upp mot en basstation i områden enligt basstationstömning den 4 och 8 maj 2018 kan bland annat förklaras av att han har en bostad i trakten. Han har 40 000 hektar mark och inte haft kännedom om förgiftat kött på sin mark. I maj 2012 kontaktades han av Maria Persson som ville diskutera vargproblemen i Norberg och han träffade makarna Persson i en timme. Maria Persson har förklarat varför hon ljög. Det kan bland annat anmärkas att det inte finns någon utredning om renhetsgraden karbofuran i kristallerna om 76,1 gram. Efterfrågade kontroller av Persson Transport AB:s konton har inte utförts. Den 12 mars 2016 misshandlades Per-Erik Persson i sin trädgård. Enligt *skärmdump* på Facebook meddelanden den 12 juni 2018 krävdes Maria Persson på pengar och fick frågan om hon ville ha sin make dödad. Enligt *skärmdump* på meddelanden den 21 juni 2018 fick Persson Transport AB en ritning av makarnas fastighet med bland annat en dold kamera av samma avsändare.

Förundersökningen har inte bedrivits objektivt. Det har enligt Karl Hedin inte funnits lagliga förutsättningar för hemlig telefonavlyssning och fel har även förekommit i transkriberingar av de avlyssnade samtalen, bland annat om att Karl Hedin skulle ha skjutit en varg. Maria Persson har lämnat uppgifter om att ha planterat karbofuran i sin makes kläder. Den 27 oktober 2018 vid husrannsakan med en karbofuranhund i makarnas bostad togs inte jaktkläder i beslag trots direktiv om det. Enligt *tjänsteanteckning* daterad den 20 oktober 2018 upptäcktes det dagen därefter men ingen förnyad husrannsakan genomfördes.

Den 26 oktober 2018 fanns i enlighet med *Lennart Johannessons utlåtande* ingen möjlighet att döda varg. En traditionell älgjakt skulle hållas med start den 27 oktober 2018. Den 26 oktober 2018 ringde Robert Pettersson till Karl Hedin om en trafikskadad älg samt om att någon hört ylande varg i området för den planerade jakten. Karl Hedin bad Robert Pettersson åka dit. Efter ett möte åkte även Karl Hedin, iförd kontorskläder och lågskor, till området för att själv bilda sig en uppfattning om risken för varg. Om det fanns risk för varg i området kunde den planerade älgjakten behöva ändras t.ex. i fråga om område. Karl Hedin mötte Robert Pettersson i en korsning varefter de åkte åt skilda håll. I *telefonsamtal* den 26 oktober 2018 kl. 17.21 upplyste Robert Petterssons far Karl Hedin om att sonen hade gripits av polis. I samtalet ställer sig Karl Hedin frågande till vad det funnits för skäl för polisingripandet.

Per-Erik Perssons försvar

I utredningen har Maria Persson använts som en infiltratör. Mot bakgrund av uppgifter om att Per-Erik Persson misshandlats och att Maria Persson kunde vara inblandad i grov brottslighet borde hennes uppgifter ha ifrågasatts av utredarna. Maria Persson har velat överlämna medtagna jaktkläder till utredaren men nekats. Den 6 november 2018 genomfördes sedan en ny husrannsakan varvid jaktkläder med gift hittades. Per-Erik Persson anmälde Maria Persson för förberedelse till mord men efter att utredare upplyste henne om det tog han tillbaka den anmälan p.g.a. rädsla och förundersökningen lades ner den 12 februari 2019.

Maria Perssons försvar

Maria Persson har i skrivelser förklarat varför hon lämnade de felaktiga uppgifter i utredningen som hon gjorde. 2012 hamnade hon i en situation p.g.a. press och arbete vilket resulterade i bland annat utmattning. Hon kontaktade polis för att få sin make ur bilden en period. Hon hade engagerat sig i rovdjursfrågor. Hon hade hittat lådor med vad som visade sig vara karbofuran och Warfarin hos sin makes farfar. Hon har oklara minnesbilder av förhöret den 15 juni 2018. Den 2 november 2018 ville hon få en lösning på situationen och tog med sig kläder och en våg till utredare men hon kördes till psykiatri. Hon tog med godset hem och sedan gjordes en ny husrannsakan.

Läkarintyg daterat den 20 december 2018 anger hennes hälsotillstånd. Efter att inte ha ändrat sin inställning att inte vilja medverka i utredningen anmäldes hon för brott mer än ett år efter att ha lämnat aktuella uppgifter.

Robert Petterssons försvar

Robert Pettersson är utbildad skogsvaktare och arbetar sedan 2013 för Karl Hedin och AB Karl Hedin bland annat med att förvalta skog och att anordna jakt och fiske. Han hade ordnat förberedelserna inför älgjakten den 27 oktober 2018. Den 26 oktober 2018 tog han hand om en trafikskadad älg och åkte sedan och sköt på en skjutbana. Sedan skulle han förbereda jakten i skogen. Lars Jansson ringde om vargylande i området för den planerade jakten vilket han upplyste Karl Hedin om. Han åkte till området och träffade på Lars Jansson och sedan även Karl Hedin.

DEN MUNTliga BEVISNINGEN

Åtalspunkten 1–2 och talan om företagsbot (punkten 4)

På åklagarens begäran har följande förhör hållits. Maria Persson, Per-Erik Persson och Karl Hedin har hörts som tilltalade. Anna Bergquist och Niclas Gyllenstrand har hörts som vittnen.

På Maria Perssons begäran har Charlotte Sandin hörts som vittne.

Under förhöret med Maria Persson har hon vägrat yttra sig om vissa uppgifter som hon enligt åklagaren ska ha sagt i polisförhör. Åklagaren har begärt att få spela upp ljudupptagningar från förhöret den 15 juni 2018 p.g.a. Maria Persson inställning, något som försvaret har invänt mot. Tingsrätten har under huvudförhandlingen beslutat att inte tillåta uppläsning eller uppspelning av polisförhör med Maria Persson i tiden innan hon den 26 september 2019 underrättades om misstanke om brott. Tingsrätten beslut har grundats dels på att hon i förhören innan den 26 september 2019 inte delgivits misstanke om brott dels på att hon som närstående till Per-Erik Persson inte haft skyldighet att vittna. Tingsrättens beslut är grundet dels på den tilltalades processuella rättigheter enligt Europakonventionen, dels rättegångsbalkens regler om en närståendes rätt att vägra vittna.

Maria Persson har under huvudförhandlingen uppgett sammanfattningsvis följande. Hon tog tillbaka sina uppgifter för att de var osanna. Den 15 juni 2018 träffade hon Anna Bergquist men informerades inte om att det var förhör. Hon hade inget konsekvenstänk. Hon hittade karbofuran i en gammal fastighet som tillhörde Per-Erik Perssons farfar. Det fanns i en papperspåse som läckte så hon tog med sig det hem i en annan påse. Hemma tippade hon över det i redlinepåsar för att det inte skulle läcka. Det var bara hon som hanterade det. Hon vägrade det inte. Hon bad Karl Hedin hålla en föreläsning i deras hem p.g.a. hennes intresse för rovdjurspolitik. Orsaken till att hon angav andra för brottslighet var för att köpa sig tid för att ordna med den ekonomiska situation som hon skrivit om och som involverade hennes make. Det var en lögn som

eskalerade. Att hon tog pengar från sin make är en privatsak. Hon vill inte kommentera anmälan mot henne om brottslighet. Hennes dåliga mående började 2012 eller 2013 med arbetsöverbelastning, 2016 blev hon sjukskriven vilket hon är även idag. Hon försörjer sig via sjukpenning. Hon har inte utsatts för påtryckningar.

Per-Erik Persson har uppgett sammanfattningsvis följande. Våren 2018 sa Maria Persson att hon var döende i cancer. I förhör svarade han på frågor med sådant som var lögn i syfte att få komma ut från häktet. Han ville skydda Maria Persson från den pressande situationen. Det gift som Maria Persson tog med sig från hans farfars gård var vitt och blått. Han tittade inte närmare på vad Maria Persson tog med sig från gården. Vad som antecknats vid förhör den 7 november 2018 om att han hittade det och visade det för någon stämmer inte. Han såg aldrig giftet. Han trodde att det var råttgiftet Warfarin som hittades i deras hem. Maria Persson bjöd hem Karl Hedin som hälsade på och pratade om vargar. Det fanns kött i deras garage som han kastade ut till rävar men inte med gift. I förhör den 27 november 2018 var det enkelt att lämna en historia liknande Maria Perssons för att de hade pratat. Maria Persson hade hand om ekonomin i företaget. Han tror att det var på hösten 2012 som Karl Hedin kom på besök. Efter besöket sa Maria Persson att de skulle titta i brevlådan. Det fanns inget i den. Någon timme senare såg han en påse med något blått och vitt pulver. Han befattade sig inte med det. Att Maria Persson tog pengar är en privatsak. Han tog tillbaka en anmälan om förberedelse till mord med tanke på sonen och uppgifter från Maria Persson om att Anna Bergquist upplyst om den. I förhör den 29 november 2018 tvekade han vid frågan om vilken våg som användes vid uppvägning för att han inte hade med den att göra.

Karl Hedin har uppgett sammanfattningsvis följande. Efter en inbjudan åkte han hem till makarna Persson och var där i en timme. Han tror att det var 2012. De pratade säkert om varg och han kan ha pratat om gift men inte om karbofuran. Han hade undersökt gifthanvändning efter att uppgifter om att den finska vargstammen halverats. Han hörde sig för bland kontakter som trodde att gift hade använts. Dokumentet om Vargförvaltning i förfall utgiven 2012 har han författat med två till. Han försökte förstå vad som hade hänt och efter att ha läst bland annat en artikel var hans slutsats att det

inte skulle ske i Sverige bland annat utifrån svårigheter att få djur att äta en dödlig mängd. I föreläsningar har han visat kartor över delar av områden som borde vara vargtäta för att förstå vad som hänt. Han har inte lagt ut gift. När han fick information om att det hittats gift på hans mark 2012 blev han bestört.

Det finns inga lodjursfällor på hans mark men fällor som används för att fånga bland annat grävling som en del av viltvården. Lodjur kan gå i fällorna och skada sig när de försöker ta sig ur. Han tror att det under ett antal år med licens har skjutits totalt fem lodjur på hans mark.

Anna Bergquist har uppgett sammanfattningsvis följande. Under utredningen gick hon från att vara utredningsledare till handläggare. Hon träffade Maria Persson fyra gånger. Den första gången var vid förhör den 15 juni 2018. Den andra gången var den 27 augusti 2018 då kompletterande frågor ställdes. Den tredje gången var den 2 november 2018 efter att Maria Persson kom hem från resa. Hon blev förvånad av Maria Perssons skrivelse daterad den 20 december 2018 om att hon skulle ha känt sig pressad vid kontakter med polisen. Den 29 januari 2018 skickade Maria Persson sms om att hon behövde hjälp och sedan om att hon behövde fundera. Parallellt med jaktbrottsutredningen bedrevs en utredning om grov kvinnofridskränkning och fridskränkning som dock senare lades ner. Maria Persson fick personskydd men valde att avbryta det. I ett samtal sa Maria Persson att hon skulle ringa om en stund och att det samtalet skulle spelas in. Den 2 november 2018 träffades de men då var frågan om personskydd i fokus. Maria Persson var upprörd efter uppgifter i media och ville ta tillbaka sina uppgifter och ville istället bli gripen med de andra. Maria Persson har sagt att Per-Erik Persson kontrollerar allt och har kommit med olika skäl till att hon angav personer för brott. Det fanns en hotbild mot Maria Persson. Hon noterade att Per-Erik Persson var målsägande i ett ärende om misshandel men reflekterade inte mycket kring det. Som utredningsledare rapporterade hon till åklagaren dagligen. Hon arbetade enligt direktiv. Den 2 november 2018 sa Maria Persson att hon hade med sig jaktkläder och våg som missades vid husrannsakan. Hon sa att ett beslut om husrannsakan i bilen behövdes. I den situationen tänkte hon inte mer på det. Maria Persson kördes till psykakuten. Husrannsakan i Maria Perssons hem skulle säkra bland annat jaktkläder.

Det genomfördes ytterligare en husrannsakan varvid jaktkläder och våg säkrades. Hon har sagt till Maria Persson att tidigare lämnade uppgifter finns kvar.

Niclas Gyllenstrand har uppgett sammanfattningsvis följande. Han arbetar i en grupp på Naturhistoriska riksmuseet med bland annat DNA-analyser. De fick omfattande material från polisen. De fann fyra genetiska profiler från lodjur på byxor och en kniv samt fallor. De ombads jämföra med ett muskelprov och fann ingen matchning. Det går inte att tidsbestämma DNA avsättningarna.

Charlotte Sandin har uppgett sammanfattningsvis följande. Den 2 februari 2019 träffade hon Maria första gången. Aktuella diagnoser påverkar kognitiv kapacitet i en utsträckning som varierar med person och situation.

Åtalspunkten 3 och talan om företagsbot (punkten 4)

På åklagarens begäran har följande förhör hållits. Karl Hedin och Robert Pettersson har hörts som tilltalade. Lars Jansson har hörts som vittne.

På begäran av Karl Hedin och AB Karl Hedin har Ulrika Hedin och Lennart Johannessson hörts som vittnen.

Karl Hedin har uppgett sammanfattningsvis följande. Jakt med hundar är ett av hans stora intressen. Vargförekomst innebär risk för att hundar dödas. Jakt betyder förhållandevis lite för AB Karl Hedin. Den 26 oktober 2018 vid kl. 08.00 när han arbetade i Snytby ringde Robert Pettersson om en älg. Vid kl. 10.00 ringde Robert Pettersson om vargylande. Robert Pettersson hade del i förberedelserna av älgjakten som var planerad till den 27 oktober 2018. De bestämde sig för att kolla upp saken och om det kunde ha varit hund som ylade, för att inte behöva ändra jaktplanerna. De träffades i området i 3–4 min och åkte åt varsitt håll. Han hade en hagelbössa med sig från Snytby som han hade tänkt skjuta med på skjutbanan om han fick tid till det. Han parkerade och gick en bit längs vägen. Han tryckte bort ett samtal. Sedan åkte han till Fagersta och åt lunch innan han åkte till kontoret. När han kom hem packade han

inför jakten. Han vet inte varför det fanns patroner i hans bil. I telefonsamtal den 13 september 2018 menade han att man bör försvara sin hund från varg men inte nödvändigtvis genom att skjuta den. Han har försökt lokalisera varg för att undvika jakt i de områdena och har matat varg för att undvika att hundar äts. Som jaktledare brukar han ha en genomgång på morgonen och bland annat utse en rovdjursansvarig med ansvar för att bland annat rapportera eventuell § 28 situation till Länsstyrelsen. Om det funnits varg i området för den planerade älgjakten hade han minskat den och haft med färre hundar. I tio år har han försökt få till en rimlig vargförvaltning. Telefonsamtalet den 26 oktober 2018 med Ulrika Hedin var skämtsamt. Röstmeddelandet om att det var särskilt läge handlade om att han lyssnade efter varg. Han hade ingen tanke på avlyssning. Syftet med hans föredrag har varit att informera. Det tar cirka 25–30 min att åka mellan Snytbysjön och Virsbo.

Robert Pettersson har uppgett sammanfattningsvis följande. Han arbetar bland annat med skogsförvaltning och med planering av olika jakter. Han har åkt från slakteriet till åtelplatser eller slaktplatser där bland annat varg och vildsvin ätit. Hösten 2018 fanns två sådana åtlar. De har några rävfällor som viltvårdsåtgärd. I telefonsamtal den 25 oktober 2018 uttryckte han att vargar synts i en åtelkamera. Sådana används för att se viltförekomst. Den 26 oktober 2018 ringde kollegan Björn Örtenblad om en påkörd älgkalv som han åkte och hämtade och därefter tog reda på i slakteriet i Snytbysjön. Lars Jansson ringde och sa sig ha hört något som kunde vara vargylande i området för den planerade älgjakten. Karl Hedin kom till slakteriet i Snytbysjön för att han ringt om kalven och ylandet. Han åkte till Virsbo och träffade Lars Jansson och åkte sedan vidare in på en skogsväg och lyssnade vid en sjö. Han skulle enligt planen till området men Karl Hedin kan även ha sagt åt honom att åka dit. Han minns inte om Lars Jansson sa något om vargspillning. Han såg ingen vargspillning. Karl Hedin kom dit en liten stund. De talade kort om att Lars Jansson hört vargylande i området och åkte med bil åt varsitt håll. Sedan åkte han hem för lunch och sedan tillbaka för att ordna med älgjakten. Sedan åkte han till Avesta och greps. Han har inte jagat varg.

Lars Jansson har uppgett sammanfattningsvis följande. Han var anställd av AB Karl Hedin i många år men slutade i augusti 2020. Den 26 oktober 2018 var han ute och

förberedde älgjakten den 27 oktober 2018. Det var fint väder. Han hörde något som han uppfattade kunde vara vargylande. Han ringde till Robert Pettersson som inte hade tid att prata men som sedan ringde upp. De pratade om det han hört och om att det skulle vara älgjakt. Robert Pettersson reagerade inte på något särskilt sätt. Han ringde på grund av att hundar skulle användas i jakten. På väg därifrån mötte han Robert Pettersson vid en bom och de pratade en kort stund om samma sak som de pratat om i telefon. Han tror att han såg vargspillning på en väg. Han minns inte om han sa det till Robert Pettersson. Han uppfattade det som att Robert Pettersson hade andra ärenden än att leta efter varg.

Ulrika Hedin har uppgett sammanfattningsvis följande. Hon och Karl Hedin är syskon och står varandra ganska nära. De har ofta en skämtsam jargong. Den 26 oktober 2018 ringde hon till Karl Hedin på grund av att hon hade frågor om vattenledning. Hon fick ett autosvar och skickade ett meddelande med en fråga om han jagade älg och fick en tumme upp som svar. Hon ringde sedan och frågade om han hade fingret på avtryckaren vilket de brukar säga till varandra. Karl Hedin svarade att han hade det vilket han sagt tidigare. Karl Hedin sa att de gjorde pass och hade besök. Hon förstod inte vad han menade. Hon skämtade tillbaka och frågade om det var kungen vilket för henne betyder älg. Karl Hedin brukar skämta.

Lennart Johannesson har uppgett sammanfattningsvis följande. Han har lång erfarenhet av jakt. Rovdjur är skygga vilket ställer stora krav på den som jagar. Jaktledare har ett ansvar mot hundförare och jakt kan behöva anpassas efter bland annat varg. Man behöver ha koll på var varg finns och hela tiden bedöma risker. Inget vilt låter sig skjutas lätt, särskilt inte rovdjur. I gryning och skymning är chansen att se stora rovdjur störst. Det är osannolikt att se sådana på dagen i ett område där det körts bil och folk rört sig. Vid en skydds jakt tog det nio dagar att fälla en varg.

TINGSRÄTTENS DOMSKÄL

Allmänna utgångspunkter

I brottmål är det åklagarens gärningsbeskrivning som bildar ramen för domstolens prövning. Det ankommer sålunda inte på domstolen att pröva några andra påståenden. Det innebär att den bevisning som lagts fram i målet ska prövas mot åklagarens gärningspåståenden. Domen ska grundas endast på vad som förekommit vid huvudförhandlingen (se 30 kap. 2 § rättegångsbalken).

För en fällande dom i brottmål krävs att domstolen genom den bevisning som har lagts fram finner det ställt utom rimligt tvivel att den tilltalade har gjort sig skyldig till det som läggs honom eller henne till last så som det kommit till uttryck i åklagarens gärningspåstående. Begreppet ställt utom rimligt tvivel innebär att det i princip inte får finnas andra möjliga händelseförlopp än det som innefattas i åtalet. Det är åklagaren som har bevisbördan för detta.

En tilltalads åsikter eller politiska ställningstaganden kan som regel inte medföra att han eller hon gjort sig skyldig till brott. För att en åsikt ska kunna medföra ansvar krävs att den kommer till uttryck på något brottsligt sätt såsom exempelvis gäller i fråga om ansvar för hets mot folkgrupp.

Som bevisning i detta mål har åklagaren bland annat lagt fram relativt omfattande skriftlig bevisning med bäring på Karl Hedins åsikter om vargförvaltningen i riket. Huruvida Karl Hedin eller någon annan av de tilltalade har, eller har gett uttryck för, åsikter om vargförvaltningen är i princip utan betydelse för domstolens bedömning av åtalen. Domstolen kommer inte i detta mål, eller i något annat mål, lägga den tilltalades politiska åsikter till grund för bedömningen av ett åtal.

Jaktbrott

Varg och annat vilt är fredat och får jagas endast om det följer av jaktlagen eller av föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen. Med jakt avses att fånga eller döda vilt och att i sådant syfte söka efter, spåra eller förfölja vilt (se 2 och 3 §§ jaktlagen). Den som bryter mot bestämmelsen döms för jaktbrott till böter eller fängelse i högst ett år (se 43 §). Om brottet är att anse som grovt döms till fängelse lägst sex månader och högst fyra år (se 44 §).

Naturvårdsverket får besluta om licensjakt efter bland annat varg under förutsättning att det inte finns någon annan lämplig lösning och jakten inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde. Jakten måste dessutom vara lämplig med hänsyn till stammarnas storlek och sammansättning samt ske selektivt och under strängt kontrollerade förhållanden (se 23 c och d §§ [1987:905] jaktförordningen).

Rovdjur inklusive varg får dödas för att skydda tamdjur bland annat när rovdjuret angriper och skadar tamdjuret eller om det är uppenbart att ett sådant angrepp är omedelbart förestående när det inte går att skrämma bort rovdjuret eller på något annat lämpligt sätt avbryta eller avvärja angreppet (se 28 och 28 a §§ jaktförordningen).

Rubricering m.m.

Vid bedömningen av om ett jaktbrott är att anse som grovt ska särskilt beaktas bland annat om det avsåg ett hotat, sällsynt eller annars särskilt skyddsvärt vilt, om det har utförts vanemässigt eller i större omfattning, eller om det utförts med en särskilt plågsam jaktmetod (se 44 § jaktlagen).

I målet har det inte lagts fram någon utredning om vargstammens utbredning som leder till slutsatsen att varg vid den aktuella tiden skulle betraktas som hotat eller annars särskilt skyddsvärt vilt. Att varg ska anses vara särskilt skyddsvärt vilt är dock inte en

nödvändig eller tillräcklig förutsättning för att ett jaktbrott ska betraktas som grovt. Vid denna fråga ska samtliga omständigheter beaktas (se NJA 2006 s. 610).

Ansvar för förberedelse och medhjälp till brott

För förberedelse till grovt jaktbrott döms till ansvar enligt 23 kap. brottsbalken (se 46 a § jaktlagen). Den som, med uppsåt att utföra eller främja brott, skaffar, tillverkar, lämnar, tar emot, förvarar, transporterar, sammanställer eller tar annan liknande befattningsmedel med något som är särskilt ägnat att användas som hjälpmedel vid ett brott, ska i de fall det särskilt anges dömas för *förberedelse* till brottet, om han eller hon inte gjort sig skyldig till fullbordat brott eller försök. Straffet för förberedelse ska bestämmas under den högst och får sättas under den lägsta gräns som gäller för fullbordat brott. Om fara för att brottet skulle fullbordas var ringa eller om gärningen med hänsyn till andra omständigheter är mindre allvarlig, ska det inte dömas till ansvar (se 23 kap. 2 § brottsbalken).

För ansvar för förberedelse till brott krävs att gärningspersonen haft uppsåt såväl i förhållande till förberedelsehandlingen som i förhållande till det efterföljande brottet. I fråga om s.k. egenförberedelse, dvs. när den som utför förberedelsehandlingen själv ska utföra brottet, måste vederbörande vid tidpunkten för förberedelsehandlingen ha beslutat att företa den handling som utgör brottet (se t.ex. NJA 2011 s. 627 p. 10).

Ansvar för viss gärning ska ådömas inte bara den som utfört gärningen utan även annan som främjat denna med råd eller dåd. Den som inte är att anse som gärningsman döms, om han har förmått annan till utförandet, för anstiftan av brottet och annars för *medhjälp* till det. Varje medverkande bedöms efter det uppsåt eller den oaksamhet som ligger honom till last (se 23 kap. 4 § brottsbalken).

Vad som krävs för att det ska ha rört sig om ett främjande är inte i alla delar klart. Främjandebegreppet är dock tämligen vidsträckt. Ansvar för medhjälp till brott förutsätter uppsåt både i förhållande till gärningspersonens otillåtna gärning och i förhållande till den egna medverkansgärningen (se t.ex. NJA 2012 s. 826 p. 16 och 21).

Förverkande

Jaktredskap, fortskaffningsmedel och annan egendom som har använts vid jaktbrott får förklaras förverkade, om det behövs för att förebygga brott eller om det annars finns särskilda skäl. Detsamma gäller egendom som varit avsedd att användas som hjälpmedel vid sådana brott, om brottet har fullbordats eller om förfarandet har utgjort ett straffbart försök eller en straffbar förberedelse (se 49 § jaktlagen). Förverkande får beslutas även i andra fall, bland annat utan att något brott har ägt rum, i fråga om föremål som p.g.a. sin särskilda beskaffenhet och omständigheterna i övrigt kan befaras komma till brottslig användning (se 36 kap. 3 § brottsbalken).

Företagsbot

För brott som har begåtts i utövningen av näringsverksamhet ska, på yrkande av allmän åklagare, företaget åläggas företagsbot, om brottet har begåtts av en person med ledande ställning i företaget, grundad på befogenhet att företräda företaget eller att fatta beslut på dess vägnar (se 36 kap. 7 § brottsbalken).

Per-Erik Persson, förberedelse till jaktbrott, grovt brott (åtalspunkten 1.1)

Åklagaren har påstått att Per-Erik Persson har hanterat giftet karbofuran med uppsåt att döda varg. Till stöd för sitt påstående har åklagaren lagt stor vikt vid de uppgifter som Maria Persson inledningsvis lämnat under förundersökningen och hävdar att den övriga bevisningen ger stöd åt dessa. Mot bakgrund av tingsrättens beslut att inte tillåta uppspelning eller uppläsning av förhör som hållits med Maria Persson i tiden innan hon den 26 september 2019 underrättades om misstanke om brott, har dessa uppgifter inte lagts fram under huvudförhandlingen. I den mån vad som antecknats vid förhör under förundersökningen berörts under huvudförhandlingen beaktar domstolen att förhör under förundersökningen inte sker med samma rättssäkerhetsgarantier som förhör inför domstol i parternas närvaro och kan ha blivit missvisande av flera skäl. Att åklagaren hävdar att Maria Persson lämnat uppgifter om att Per-Erik Persson tagit

befattning med gift kan därför inte tillmätas någon egentlig betydelse vid bedömningen av åtalet. Tingsrättens beslut att inte tillåta uppspelning eller uppläsning av hennes förhör medför även att den bevisning som tar sikte på varför Maria Persson valt att inte medverka i utredningen saknar relevans.

Den muntliga bevisningen i övrigt har inte i egentlig mening berört gärningspåståendet på ett relevant sätt. I stora delar har den närmast helt saknat betydelse för prövningen. Det gäller bland annat de uppgifter som tar sikte på fråga om hur makarna Persson hade det i sitt äktenskap. Att Per-Erik Persson vidgått att han i förhör under förundersökningen lämnat för sig själv besvärande uppgifter kan med hänsyn bland annat till att dessa endast i begränsad mån lagts fram och den osäkerhet som gäller i fråga om sådana uppgifter inte tillmätas någon större betydelse.

Den bevisning som dock har bärning på delar av gärningspåståendet är delar av den skriftliga bevisningen som utgörs av beslagsprotokoll och sakkunnigutlåtanden från NFC. Genom de uppgifterna är det bevisat att det i makarna Perssons bostad (Rosendal 84) hittades kristaller med karbofuran i 23 redlinepåsar den 27 oktober 2018 och Warfarin den 6 november 2018. Detta är uppgifter som i viss mån stödjer det gärningspåstående som åklagaren gjort gällande. Däremot utesluter det inte alternativa händelseförlopp till det som gjorts gällande. Framför allt finns ingen bevisning som styrker att Per-Erik Perssons befattnings med karbofuran har inneburit att han med det också haft ett uppsåt att döda varg och andra fredade rovdjur. Någon bevisning som styrker att det gift som hittats i makarna Perssons hem hanterats i syfte att just döda varg har inte presenterats. Inte heller har det framförts bevisning som styrker att giftet till art och mängd är tillräckligt för att användas till att döda varg.

Det är därför tingsrättens bedömning att det sammanvägda värdet av den bevisning som åklagaren lagt fram inte är tillräckligt högt för att beviskravet kan anses uppfyllt. Det är med andra ord inte ställt utom rimligt tvivel att Per-Erik Persson tagit den befattnings med giftet i uppsåt att döda varg som åklagaren påstått. Det saknas därför skäl att bedöma huruvida försvarets bevisning förtar bevisvärdet av den utredningen.

Maria Persson, medhjälp till förberedelse till jaktbrott, grovt brott (åtalspunkten 1.2)

Åklagaren har påstått att Maria Persson varit behjälplig vid förberedelse till jaktbrott genom att ha tillhandahållit redlinepåsar som gift, efter att det vägts upp, har förvarats i. Maria Perssons vid huvudförhandlingen lämnade uppgifter om att hon hittat karbofuran i en gammal fastighet som hon lagt i redlinepåsar för att det inte skulle läcka framstår i ljuset av att karbofuran hittades i 23 sådana påsar i makarnas bostad som något anmärkningsvärd. Det talar enligt tingsrätten i viss mån för att hon agerat i enlighet med gärningspåståendet i den del det avser att Maria Persson tagit befattning med karbofuran och redlinepåsar. Värde av den tilltalades egna uppgifter som bevisning är emellertid inte tillräckligt. I övrigt saknas det bevisning som tar direkt sikte på gärningspåståendet, dvs. i den del det avser att Maria Persson varit behjälplig vid förberedelsen och haft för avsikt att giftet skulle användas för att avliva varg. Någon bevisning som styrker att det gift som hittats i makarna Perssons hem hanterats i syfte att just döda varg har inte presenterats. Inte heller har det framförts bevisning som styrker att giftet till art och mängd är tillräckligt för att användas till att döda varg.

Det är därför tingsrättens bedömning att det sammanvägda värdet av den bevisning som åklagaren lagt fram inte är tillräckligt högt för att beviskravet kan anses uppfyllt. Det är med andra ord inte ställt utom rimligt tvivel att Maria Persson varit behjälplig i hanteringen av giftet i uppsåt att döda varg som åklagaren påstått. Det saknas därför skäl att bedöma huruvida försvarets bevisning förtar bevisvärdet av den utredningen.

Karl Hedin, förberedelse till jaktbrott, grovt brott (åtalspunkten 2)

Åklagaren har bland annat hävdad att Karl Hedin varit i makarna Perssons hem och hållit en föredragning om varg. Han ska då enligt åklagaren bland annat ha övertygat Per-Erik Persson att använda gift vid bekämpning av varg, instruerat hur det ska hanteras och även lagt karbofuran i makarnas brevlåda.

Av de uppgifter som framkommit, inklusive genom Karl Hedins egna uppgifter, är det bland annat utrett att han besökt makarna Persson på adressen Rosendal 84 i november 2012 och talat om vargförvaltning och eventuellt även om gift. Uppgifter ur den muntliga bevisningen har dock inte berört gärningspåståendet i övrigt. Det saknas helt bevisning som tar direkt sikte på gärningspåståendet, dvs. att Karl Hedin skulle ha övertygat Per-Erik Persson om att använda gift för att utrota varg samt instruerat och vidtagit åtgärder så att karbofuran tillhandahållits.

Det är därför tingsrättens bedömning att det sammanvägda värdet av den bevisning som åklagaren lagt fram inte är tillräckligt högt för att beviskravet kan anses uppfyllt. Det är med andra ord inte ställt utom rimligt tvivel att Karl Hedin gjort sig skyldig till en sådan gärning som omfattas av åtalet. Det saknas därför skäl att bedöma huruvida försvarets bevisning förtar bevisvärdet av den utredningen.

Karl Hedin och Robert Pettersson, grovt jaktbrott (åtalspunkten 3)

I denna del har åklagaren gjort gällande att Karl Hedin och Robert Pettersson tillsammans och i samförstånd, i syfte att döda, sökt efter varg i ett visst skogsområde den 26 oktober 2018.

Åklagaren har i sin bevisning lagt stor vikt vid Karl Hedins åsikter om hur vargförvaltningen i riket sköts. Den bevisningen som tar sikte på hans åsikter i frågan saknar enligt tingsrättens mening betydelse för bedömningen av åtalet.

Åklagarens bevisning bygger i övrigt till stora delar på vad som framkommit i avlyssnade telefonsamtal. Därtill har information från basstationer och telefoner analyserats. Av den informationen, tillsammans med Karl Hedins och Robert Petterssons egna uppgifter, är det utrett att de båda befunnit sig inom det i åtalet angivna området under förmiddagen den 26 oktober 2018. De har också bekräftat att de var där i syfte att lyssna efter varg.

Med dessa förutsättningar givna blir således frågan för tingsrätten om deras vistelse i området också innefattat en brottslig jakt på varg, dvs. att de sökt efter varg i syfte att döda. Åklagaren har inför denna bedömning lagt särskilt stor vikt vid det telefonsamtal som Karl Hedin hade med Ulrika Hedin kl. 13.06 den 26 oktober 2018. I samtalet frågade hon vilken i ordningen han nu skjutit och han uttryckte att han inte skjutit många och att det var en speciell grej. Hon uttryckte sig då som att han säkert satt med fingret på avtryckaren och han, att han gjorde det. Han sa att de var ett gäng som ryckte ut och avvaktade men inte såg någonting. Hon frågade om de tjuvjagade och han svarade att de inte gjorde det, att det var gråben och sådana de brukar få på kameran. Hon uttryckte sig då som att det var kungen och han höll med. I samtalet skrattades det upprepat.

I avlyssnade telefonsamtal med andra personer i tiden före den 26 oktober 2018 har bland annat varg nämnts vid flera tillfällen, såsom i samtalet den 25 oktober 2018 mellan Karl Hedin och Robert Pettersson om att vargar ätit på åtel.

Utifrån vad som sägs i de återopade telefonsamtalen är naturligtvis Karl Hedins något oklara formulering om "gråben" en omständighet som tyder på att de pratat om varg. Av vad som i övrigt framgår av samtalen går det dock enligt tingsrätten inte att dra någon som helst slutsats om vad som faktiskt skett under den tidsperiod som Karl Hedin och Robert Pettersson befunnit sig i skogen under den för åtalet relevanta tiden. Innehållet i telefonsamtalen har inte berört gärningspåståendet på sådant direkt sätt att värdet av bevisningen är nämnvärt högt.

Av den övriga bevisningen, bland annat ett beslagsprotokoll och fotografier, är det utrett att Karl Hedin den 26 oktober 2018 hade laddade vapen i hemmet och att det fanns patroner i hans bil. Dessa innehav, dagen innan en älgjakt, talar enligt tingsrätten varken för eller emot gärningspåståendet och att det hos honom funnits ett syfte att döda varg den aktuella dagen.

Den bevisning som tar sikte på Robert Petterssons förehavanden den aktuella tiden ger inget stöd för vad han haft för sig under tiden han befunnit sig i skogen annat än att han mött Lars Jansson vid en vägbom.

Inte heller Lars Janssons uppgifter ger något stöd för att Karl Hedin eller Robert Pettersson befunnit sig skogen för att söka efter varg i syfte att döda den.

Det är därför tingsrättens bedömning även i denna del att det sammanvägda värdet av den bevisning som åklagaren lagt fram inte är tillräckligt högt för att beviskravet kan anses uppfyllt. Det är med andra ord inte ställt utom rimligt tvivel att Karl Hedin och Robert Pettersson gjort sig skyldiga till en sådan gärning som omfattas av åtalet. Det saknas därför skäl att bedöma huruvida försvarets bevisning förtar bevisvärdet av den utredningen.

Talan om företagsbot (punkten 4)

Yrkandet om företagsbot grundar sig på åtalspunkterna 2 och 3 och ska som följd av utgången i skulddelen avslås.

Övrigt

Åklagarens yrkande om förverkanden ska bifallas i fråga om visst gods och i övrigt avslås

Med hänsyn till att visst i beslag taget gods såvitt framkommit i princip saknar legalt användningsområde eller angivits kunna vara besudlat med gift och försvaret inte haft någon invändning mot yrkandet ska det bifallas i den utsträckning som framgår av domsluten (gift, kött, påsar och plasthandskar). Yrkandet ska som följd av utgången i skulddelen i övrigt avslås och beslagen hävas (kassaskrin, nycklar och handladdningsutrustning).

I målet har det förekommit frihetsberövanden

I målet har Karl Hedin och Robert Pettersson varit frihetsberövade den 26 oktober 2018 t.o.m. den 26 november 2018 och Per-Erik Persson den 2 november 2018 t.o.m. den 29 november 2018.

Försvarna ska tillerkännas ersättning enligt domsluten

Av 21 kap. 10 § rättegångsbalken framgår följande. En offentlig försvarare har rätt till skäligen ersättning av allmänna medel för arbete, tidsspillan och utlägg som uppdraget har krävt. Ersättningen för arbete ska bestämmas med utgångspunkt i den tidsåtgång som är rimlig med hänsyn till uppdragets art och omfattning och med tillämpning av en timkostnadsnorm.

Av förarbeten och praxis framgår att tingsrätten vid sin prövning ska bestämma ersättningen med utgångspunkt i den tidsåtgång som är rimlig med hänsyn till uppdragets art och omfattning. Vid prövningen av arvodesyrkandet ska tingsrätten således beakta det arbete som har lagts ned på uppdraget och den tidsåtgång som redovisas. Anser domstolen att arbetet har tagit för lång tid med hänsyn till uppdragets art eller omfattning ska det yrkade beloppet sättas ned med utgångspunkt i den tidsåtgång som bedöms som rimlig. I detta ligger att domstolen ska värdera hur många timmar en ”normalskicklig” advokat behöver för ett motsvarande uppdrag och inte ge ersättning för fler timmar.

Tingsrätten konstaterar som en generell utgångspunkt vid bedömning av försvararnas kostnadsanspråk i detta mål att förundersökningen visserligen har pågått under en relativt lång tid. Den har också för vissa av de tilltalade innefattat frihetsberövanden och andra tvångsmedel. Med beaktande av den långa tid som utredningen har pågått är dock själva förundersökningsprotokollet och den bevisning som åberopats av relativt begränsad omfattning. Ur det perspektivet gör tingsrätten följande bedömningar av de offentliga försvararnas kostnadsanspråk.

Sven Severin har begärt ersättning med totalt 1 053 864 kr för arbete motsvarande 510 timmar (726 750 kr), tidsspillan motsvarande 86 timmar (112 230 kr) och utlägg (4 110 kr) samt mervärdesskatt (210 773 kr). Tingsrätten ifrågasätter i och för sig inte att han nedlagt arbete i den omfattning som han begär ersättning för. Med hänsyn till målets art och omfattning kan det godtas att försvararen lagt ner omfattande arbete men arbete i mer än 300 timmar kan inte anses befogat. Tingsrättens bedömning är att han får anses skäligen tillgodosedd med arvode motsvarande 300 timmar. I övrigt begärd ersättning kan anses skälig.

Thomas Jönsson har begärt ersättning med totalt 459 353 kr för arbete motsvarande 224 timmar 30 minuter (319 912 kr), tidsspillan motsvarande 32 timmar (41 760 kr) och utlägg (5 810 kr) samt mervärdesskatt (91 871 kr). Tingsrätten ifrågasätter i och för sig inte att han nedlagt arbete i den omfattning som han begär ersättning för. Med hänsyn till målets art och omfattning kan det godtas att försvararen lagt ner omfattande arbete men arbete i mer än 150 timmar kan inte anses befogat. Tingsrättens bedömning är att han får anses skäligen tillgodosedd med arvode motsvarande 150 timmar. I övrigt begärd ersättning kan anses skälig.

Göran Witt-Strömer har begärt ersättning med totalt 459 640 kr för arbete motsvarande 213 timmar (11 420 kr motsvarande 4 timmar plus 297 825 kr motsvarande 209 timmar), tidsspillan motsvarande 56 timmar (73 080 kr) och utlägg (14 187 kr) samt mervärdesskatt (99 128 kr). Tingsrätten ifrågasätter i och för sig inte att han nedlagt arbete i den omfattning som han begär ersättning för. Med hänsyn till målets art och omfattning kan det godtas att försvararen lagt ner omfattande arbete men arbete i mer än 150 timmar kan inte anses befogat. Tingsrättens bedömning är att han får anses skäligen tillgodosedd med arvode motsvarande 150 timmar. I övrigt begärd ersättning kan anses skälig.

Thomas Martinson har begärt ersättning med totalt 359 591 kr för arbete motsvarande 184 timmar (262 200 kr), tidsspillan motsvarande 17 timmar (22 185 kr) och utlägg (3 288 kr) samt mervärdesskatt (71 918 kr). Tingsrätten ifrågasätter i och för sig inte att han nedlagt arbete i den omfattning som han begär ersättning för. Med hänsyn till

VÄSTMANLANDS
TINGSRÄTT
Enhet A
Rotel 2

DOM
2021-03-19

Mål nr: B 5279-18

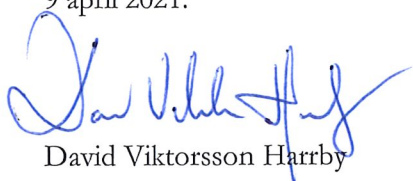
målets art och omfattning kan det godtas att försvararen lagt ner omfattande arbete men arbete i mer än 150 timmar kan inte anses befogat. Tingsrättens bedömning är att han får anses skäligen tillgodosedd med arvode motsvarande 150 timmar. I övrigt begärd ersättning kan anses skälig.

Klas Bjuremark har yrkat ersättning med totalt 499 606 kr för arbete motsvarande 248 timmar (353 400 kr), tidsspillan motsvarande 33 timmar (43 065 kr) och utlägg (3 220 kr) samt mervärdesskatt (99 921 kr). Tingsrätten ifrågasätter i och för sig inte att han nedlagt arbete i den omfattning som han begär ersättning för. Med hänsyn till målets art och omfattning kan det godtas att försvararen lagt ner omfattande arbete men arbete i mer än 150 timmar kan inte anses befogat. Tingsrättens bedömning är att han får anses skäligen tillgodosedd med arvode motsvarande 150 timmar. I övrigt begärd ersättning kan anses skälig.

Med hänsyn till utgången i målet ska kostnaden för försvararna stanna på staten.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (TR-01)

Överklagande ställs till Svea hovrätt och ska ha kommit in till tingsrätten senast den 9 april 2021.

David Viktorsson Harrby

I avgörandet har rådmannen David Viktorsson Harrby och tre nämndemän deltagit. Tingsrätten är enig.

Hur man överklagar

Dom i brottmål, tingsrätt

TR-01

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv tingsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis.

Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.

Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller en ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför.

Tala också om ifall du vill att målsäganden ska komma personligen vid en huvudförhandling.

4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.

5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till tingsrätten. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Tingsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar tingsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till hovrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även hovrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till hovrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

När krävs det prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

I brottmålsdelen behövs prövningstillstånd i två olika fall:

- Den åtalade har dömts enbart till böter.
- Den åtalade har frikänts från ett brott som inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Skadeståndsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en begäran om skadestånd. Undantag kan gälla när en dom överklagas i brottmålsdelen, och det är kopplat en begäran om skadestånd till brottet. Då krävs inte prövningstillstånd för skadeståndsdelen om

- det inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen eller om
- hovrätten meddelar prövningstillstånd i brottmålsdelen.

Beslut i övriga frågor

I de mål där det krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen (se ovan), krävs det också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

När får man prövningstillstånd?

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med tingsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.